

MĖSA / MEAT

Pasaulio ir ES rinkų kainų augimo tendencijos ir toliau daro įtaką mūsų šalies mėsos kainų lygiui. Nemažas galvijų ir kiaulių supirkimo kainų augimas 2008 metų pradžioje turėtų suteikti daugiau optimizmo jų augintojams, nes didėjančios pašarų ir kitų materialinių išteklių kainos verčia skaičiuoti įdėto lito atsipirkimą. Tai patvirtina mažėjantis galvijų ir kiaulių skaičius, kiaulių ūkių pardavimas užsienio investuotojams. Kainas didina ne tik gamintojai, bet ir perdirbėjai bei prekybininkai (1 lentelė).

1 lentelė / Table 1

Galvijų ir kiaulių supirkimo, mėsos produktų didmeninių ir mažmeninių kainų indeksai 2007 ir 2008 metais

*The indices of purchase prices of cattle and pigs and of wholesale and retail prices
of meat products in 2007 and 2008*

Kainos / mėnesiai Prices / months	2007, palyginti su 2006, proc. 2007 compared to 2006, %										2008, palyginti su 2007, proc. 2008 compared to 2007, %			
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
Galvijų supirkimo kaina Cattle purchase price	-15,7	-14,4	-14,1	-7,8	-0,9	-8,5	0,5	5,1	16,8	27,5	35,4	34,8	15,2	
Kiaulių supirkimo kaina Pig purchase price	-5,9	-0,7	-9,3	-4,2	-4,4	-4,5	9,5	6,0	17,8	23,9	8,4	18,0	16,1	
Mėsos ir jos produktų did- meninė kaina / Meat and meat products producer price	2,0	2,9	1,7	3,1	5,0	5,1	7,4	9,4	11,5	14,0	16,3	18,4	17,8	
Mėsos ir jos produktų mažmeninė kaina / Meat and meat products consumer price	5,8	5,8	6,0	7,9	8,9	9,9	11,7	10,9	11,8	14,5	18,1	19,3	19,1	

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Kainų augimas turėjo neigiamos įtakos mėsos eksportui. Nors vertine išraiška per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius mėsos ir gyvulių eksportas išaugo 12 proc., natūra jis sumažėjo 7 proc. Ir toliau augo kiaulienos importas – 2008 metų sausio–balandžio mėnesiais išvežta 1,8 karto daugiau mėsos nei per atitinkamą laikotarpį 2007-aisiais. Vertine išraiška mėsos ir gyvulių užsienio prekybos balansas išliko teigiamas (2 lentelė).

JAUTIENA / BEEF

Vidaus rinka. ŽŪIKVC duomenimis, Lietuvoje 2008 m. gegužės 1 d. buvo auginama 785,4 tūkst. galvijų, iš jų 396,9 tūkst. karvių. Per metus galvijų banda sumažėjo 8 proc., karvių – 4 proc.

Per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius galvijų supirkta 16 proc. mažiau nei 2007-ųjų atitinkamu laikotarpiu: 4 proc. mažiau bulių, 22 proc. – karvių ir 27 proc. – telyčių.

Ilgą laiką galvijų supirkimo kainos Lietuvoje gerokai atsiliko nuo ES šalių vidurkio, tačiau 2008 metų pradžioje dėl galvijų stygiaus jos pradėjo didėti ir jau pasiekė Lenkijos lygį (3 lentelė).

2 lentelė / Table 2

Mėsos ir gyvulių eksportas bei importas 2007 ir 2008 metais, tūkst. Lt
Exports and imports of meat and live animals in 2007 and 2008, thou. Lt

Mėsos rūšys / Gyvuliai <i>Kind of meat / Animals</i>	Eksportas / Exports			Importas / Imports		
	2007	2008	%	2007	2008	%
Jautiena / Beef	69,8	72,2	103,3	7,6	14,0	183,3
Kiauliena / Pork	7,5	8,4	112,3	59,2	115,8	195,5
Paukštiena / Poultry meat	35,5	36,9	104,0	43,1	40,1	93,1
Produktai iš mėsos / Meat products	15,0	22,2	148,5	26,2	34,3	131,0
Gyvi gyvuliai / Live animals	65,7	77,2	117,6	14,7	26,6	178,5
Iš viso / Total	193,4	216,8	112,1	150,8	230,4	152,8

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

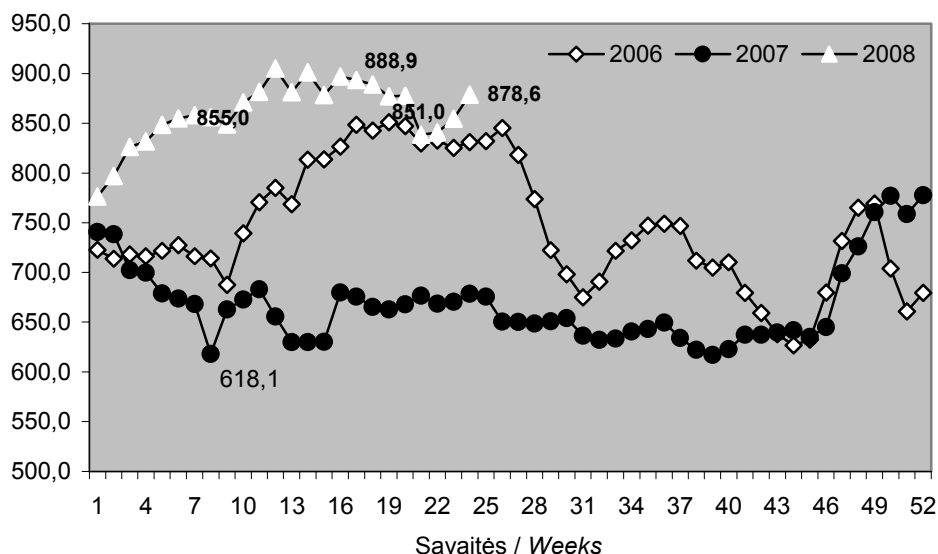
3 lentelė / Table 3

Galvijų supirkimo kainos Lietuvoje, ES ir Lenkijoje 2008 metų 18-ąją savaitę
Cattle purchase prices in Lithuania, EU and Poland in the 18th week of 2008

Galvijų rūšis <i>Kind of cattle</i>	Kaina, Lt/100 kg / Price, Lt/100 kg			Lietuva, palyginti su ES/Lenkija, proc. <i>Lithuania compared to EU/Poland, %</i>
	Lietuvoje <i>Lithuania</i>	ES / EU	Lenkijoje <i>Poland</i>	
Jauni buliai (vidutiniškai) <i>Young bulls (average)</i>	895,0	1105,9	890,5	81/101
Jauni buliai (R3) <i>Young bulls</i>	900,1	1072,1	890,5	84/101
Jauni buliai (O2) <i>Young bulls</i>	891,9	973,0	919,1	92/97
Karvės (vidutiniškai) <i>Cows (average)</i>	662,6	845,6	739,6	78/90
Karvės (P2) <i>Cows</i>	649,1	695,4	662,6	93/98
Telyčios (vidutiniškai) <i>Heifers (average)</i>	792,8	1122,5	795,5	71/100
Telyčios (O3) <i>Heifers</i>	797,9	956,4	790,7	83/101

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

2008 metų sausio–gegužės mėnesių jaunų bulių vidutinė supirkimo kaina Lietuvoje (860 Lt/100 kg) buvo 28 proc. didesnė negu 2007-ųjų tą patį laikotarpį (1 pav.). 2008 metų gegužės mėnesį (21-ąją savaitę) didžiausios O2 klasės jaunų bulių supirkimo kainos buvo Graikijoje (1365 Lt/100 kg), Maltoje (1237 Lt/100 kg) ir Portugalijoje (1087 Lt/100 kg), mažiausios – Latvijoje (673 Lt/100 kg), Rumunijoje (731 Lt/100 kg) ir Estijoje (757 Lt/100 kg).

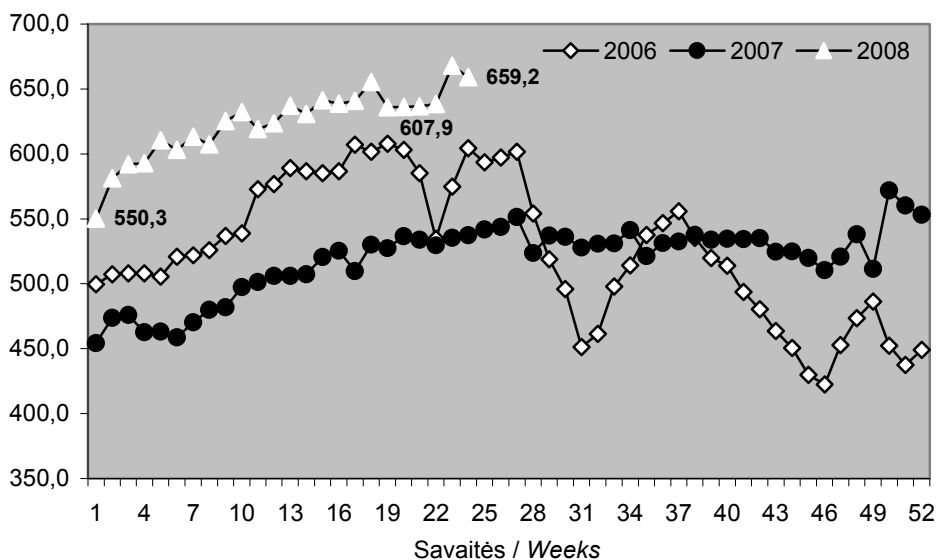
1 pav. Jaunų bulių skerdenų supirkimo kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg
Figure 1. Purchase prices of young bull carcasses in 2006–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

2008 metų sausio–gegužės mėnesių karvių vidutinė supirkimo kaina (620 Lt/100 kg) buvo 25 proc. didesnė negu 2007-ųjų tą patį laikotarpį (2 pav.). 2008 metų gegužės mėnesį (21-ąją savaitę) didžiausios P2 klasės karvių supirkimo kainos buvo Liuksemburge (898 Lt/100 kg), Prancūzijoje (839 Lt/100 kg) ir Airijoje (802 Lt/100 kg), mažiausios – Slovėnijoje (485 Lt/100 kg), Graikijoje (494 Lt/100 kg) ir Estijoje (498 Lt/100 kg).

2008 metų sausio–gegužės mėnesiais telyčių vidutinė supirkimo kaina (755 Lt/100 kg) buvo 30 proc. didesnė negu 2007-ųjų tą patį laikotarpį (3 pav.). 2008 metų gegužės mėnesį (21-ąją savaitę) didžiausios O2 klasės telyčių supirkimo kainos buvo Graikijoje (1344 Lt/100 kg), Portugalijoje (1117 Lt/100 kg) ir Airijoje (1102 Lt/100 kg), mažiausios – Latvijoje (665 Lt/100 kg), Rumunijoje (699 Lt/100 kg) ir Lietuvoje (700 Lt/100 kg).

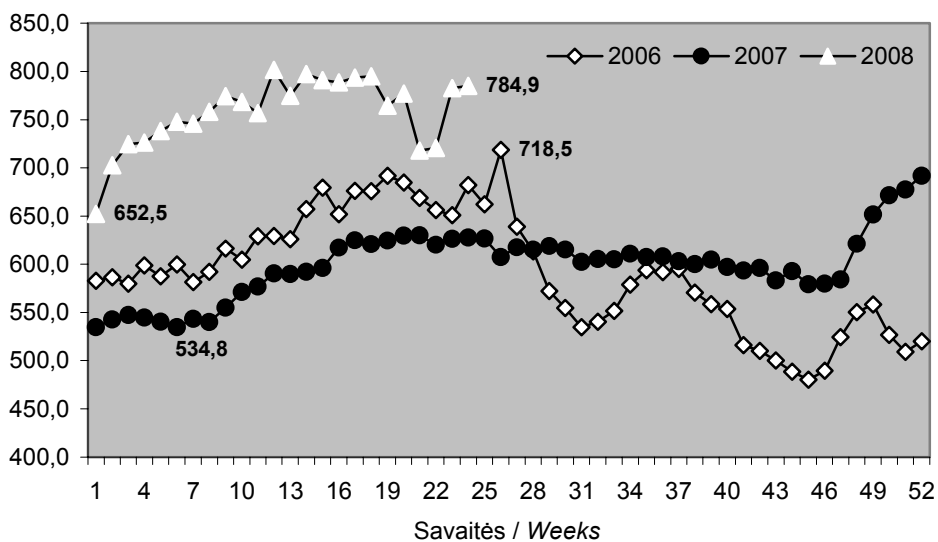
Lietuvos mėsos perdirbimo pramonės įmonės per 2008 metų I ketvirtį pagamino 14,7 tūkst. t jautienos. 8 tūkst. t jos realizuota (63 proc. – užsienio rinkose). Daugiau kaip pusė jautienos kiekio perdirbta. Vidutinė jautienos realizavimo kaina vidaus rinkoje 2008 metais buvo 26 proc. didesnė negu 2007-ųjų sausio–balandžio mėnesiais (4 pav.).

2 pav. Karvių skerdenų supirkimo kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg

Figure 2. Purchase prices of cow carcasses in 2006–2008, Lt/100 kg

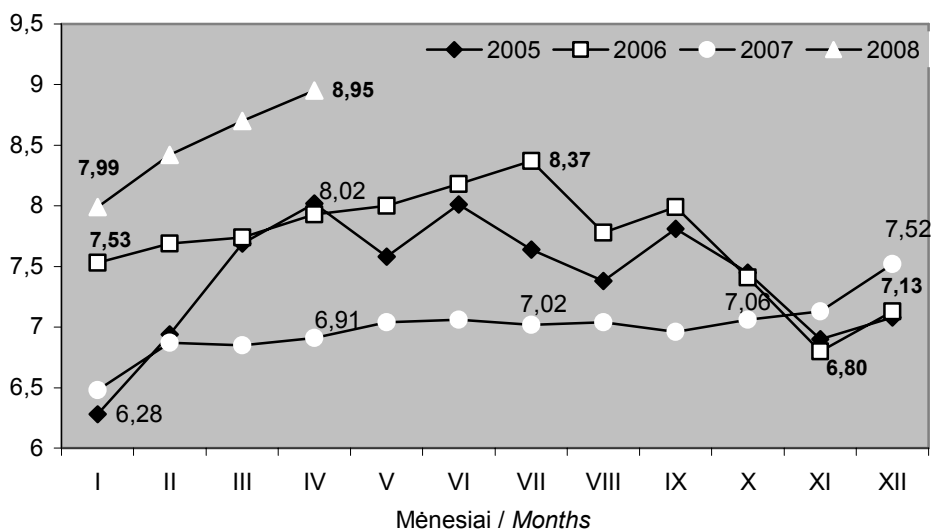
Šaltinis: ŽŪMPRIS.

3 pav. Telyčių skerdenų supirkimo kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg

Figure 3. Purchase prices of heifer carcasses in 2006–2008, Lt/100 kg

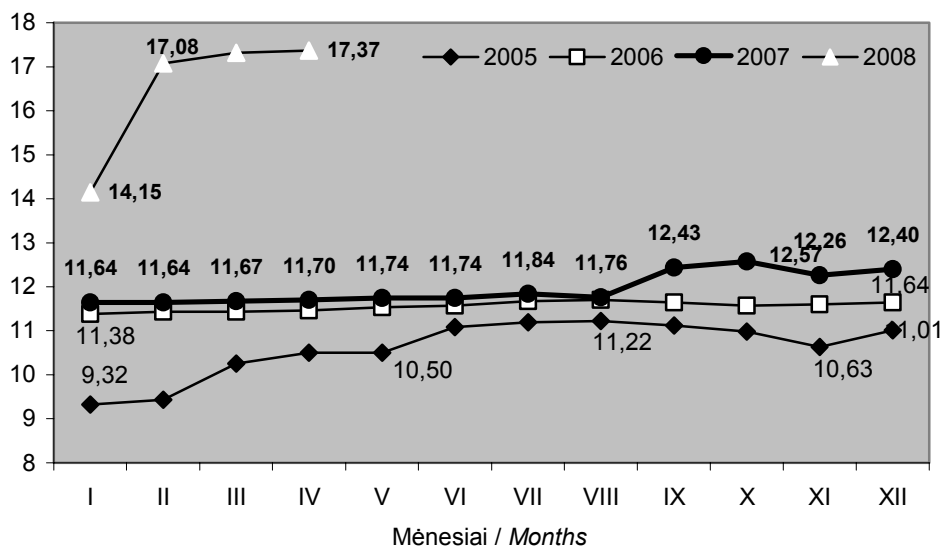
Šaltinis: ŽŪMPRIS.

4 pav. Lietuvos gamintojų jautienos kainos 2005–2008 metais, Lt/kg
Figure 4. Average producer prices of beef in Lithuania in 2005–2008, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Didėjant jautienos didmeninei kainai, kilo ir mažmeninės kainos. Mažmeninė I kategorijos jautienos su kaulu kaina Lietuvoje 2008 metų sausio–balandžio mėnesiais, palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, buvo 41 proc. didesnė (5 pav.).

5 pav. I kategorijos jautienos su kaulu mažmeninė kaina 2005–2008 metais, Lt/kg
Figure 5. Retail prices of beef with bone (category I) in 2005–2008, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Kai kurių jautienos gaminių mažmeninės kainos Lietuvoje
2007 ir 2008 metų gegužės mėnesį, Lt/kg
Retail prices of selected beef products in Lithuania in May 2007 and 2008, Lt/kg

Gaminio pavadinimas <i>Products</i>	Vidutinė kaina / <i>Average price</i>		
	2007-05-17	2008-05-15	pokytis / <i>change</i> , %
Kumpis su kaulu / <i>Ham, with bone</i>	12,95	18,88	145,8
Kumpis be kaulo / <i>Ham, boneless</i>	14,85	21,98	148,0
Nugarinė / <i>Sirloin</i>	16,73	25,77	154,0
Malta jautiena / <i>Minced beef</i>	9,99	12,85	128,6

Šaltinis: ŽŪMPRIŠ.

Užsienio prekyba. ŽŪIKVC duomenimis, per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius eksportuota 41,2 tūkst. veršelių, 2 proc. mažiau nei per 2007-ųjų tą patį laikotarpį. Beveik 74 proc. veršelių išvežta į Ispaniją, Nyderlandus ir Belgiją. Vertinė išraiška veršelių eksportas sudaro apie 13 proc. viso mėsos sektoriaus eksporto.

Statistikos departamento duomenimis, per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius išvežta 7,3 tūkst. t jautienos už 72,2 mln. Lt. Eksportuota 17 proc. mažiau nei 2007-ųjų sausio–balandžio mėnesiais. Daugiausia jautienos išvežta į Rusiją (44 proc.), Švediją (11 proc.), Nyderlandus (10 proc.). Į ES šalis eksportuota 55 proc. jautienos.

Už jautienos eksportą į trečiąsias šalis per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius išmokėta 11,0 mln. Lt eksporto grąžinamųjų išmokų, tai 43 proc. daugiau nei per tą patį 2007 metų laikotarpį.

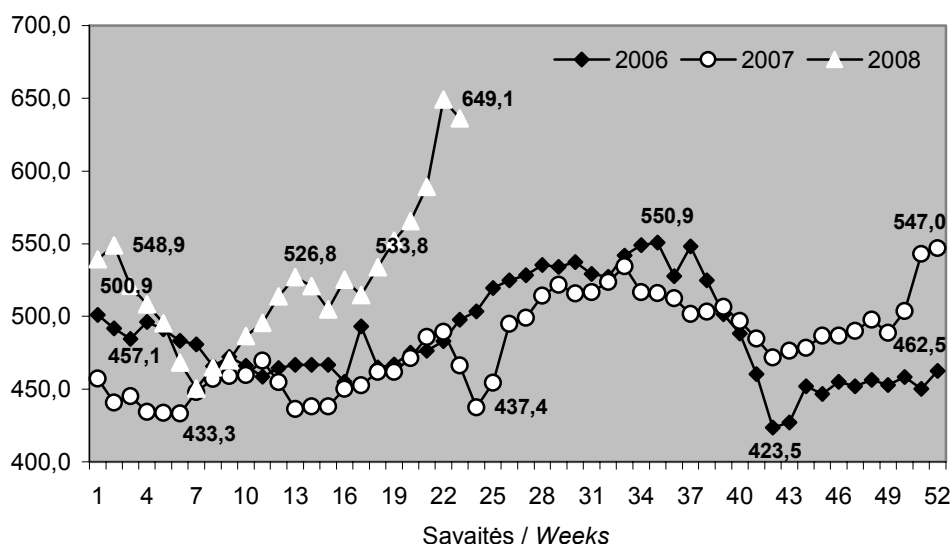
Per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius jautienos importas buvo 53 proc. didesnis, tačiau jo kiekiai, palyginti su eksportu, buvo nedideli (2,0 tūkst. t). Net pusė jautienos įvežta iš Latvijos, 29 proc. – iš Lenkijos.

KIAULIENA / PORK

Vidaus rinka. Statistikos departamento prie LRV duomenimis, per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius skerdyklos ir mėsos perdirbimo įmonės supirko 239,8 tūkst. kiaulių ir pagamino 18,6 tūkst. t skerdienos. Papildomai į Lietuvą įvežta 21,1 tūkst. t kiaulienos. Vidutinė kiaulių supirkimo kaina (525,2 Lt/100 kg) buvo 16 proc. didesnė nei per tą patį 2007-ųjų laikotarpį (6 pav.).

2008 metų balandžio mėnesį Lietuvoje vidutinė E kategorijos kiaulienos supirkimo kaina buvo 524 Lt/100 kg, 5 proc. didesnė už ES ir Lenkijos vidurkį. Mažiausia kiaulių supirkimo kaina tuo metu buvo Danijoje (437 Lt/100 kg), Nyderlanduose (454 Lt/100 kg) ir Slovėnijoje (469 Lt/100 kg).

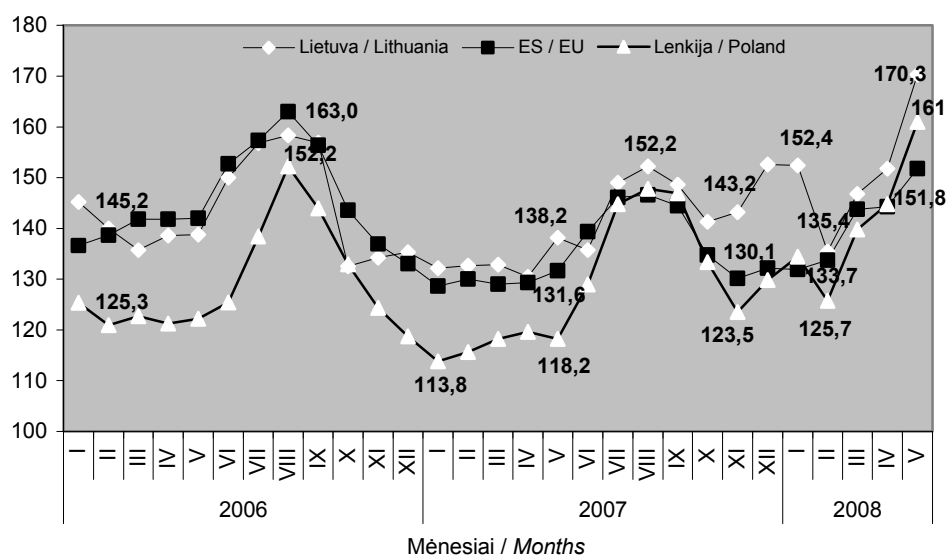
Lietuvos ir vidutinė ES šalių kiaulių supirkimo kaina bei jos kitimo tendencijos 2008 metais buvo panašios (7 pav.), tačiau Lietuvoje kiaulių supirkimo kaina 5–10 proc. didesnė nei vidutinė ES šalių ir Lenkijos.

6 pav. Kiaulių supirkimo (skerdenos svoriu) kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg

Figure 6. Purchase prices of pork (carcass weight) in 2006–2008, Lt/100 kg

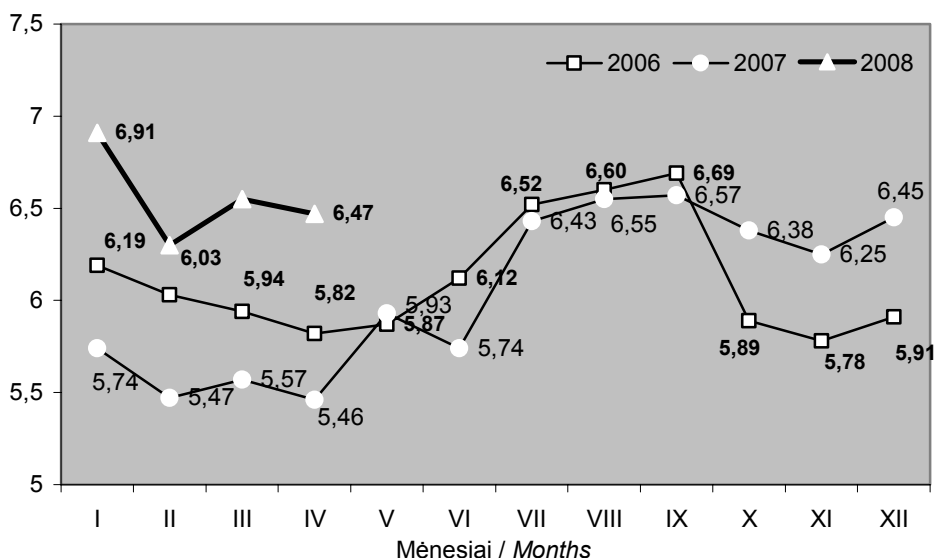
Šaltinis: ŽŪMPRIŠ.

7 pav. Kiaulių supirkimo (skerdenos svoriu) kainos 2006–2008 metais
Lietuvoje, ES ir Lenkijoje, eurai/100 kg

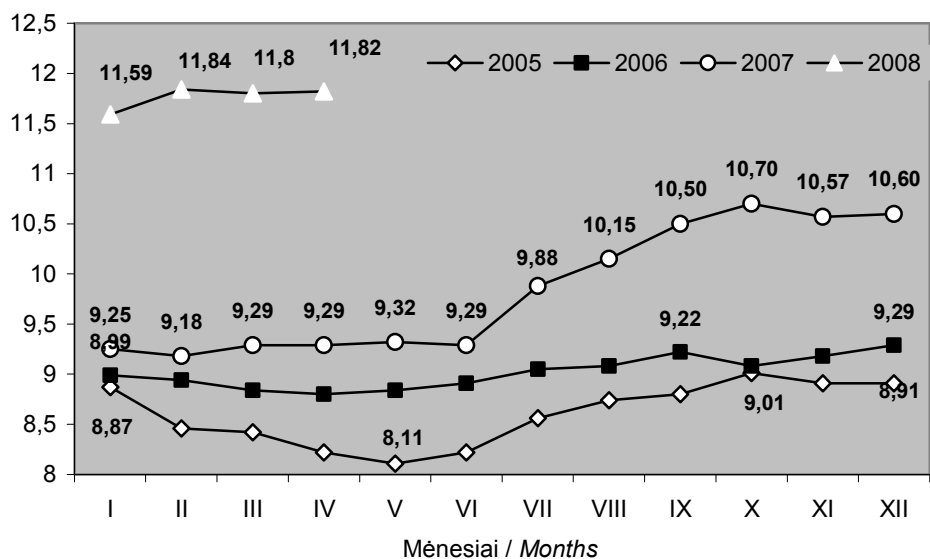
Figure 7. Purchase prices of pork (carcass weight) in Lithuania, EU and Poland in 2006–2008, EUR/100 kg

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

8 pav. Lietuvos gamintojų parduotos kiaulienos vidutinės kainos 2006–2008 metais, Lt/kg
Figure 8. Average producer prices of pork in Lithuania in 2006–2008, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

9 pav. Kiaulienos su kaulu mažmeninė kaina 2005–2008 metais, Lt/kg
Figure 9. Retail prices of pork with bone in 2005–2008, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis, per 2008 metų I ketvirtį mėsos perdirbėjai pagamino 22,8 tūkst. t kiaulienos, iš jos 17,3 tūkst. t realizuota. Beveik visa (97 proc.) kiauliena realizuota šalies rinkoje. Vidutinė didmeninė jos kaina 2008 metų I ketvirtį buvo 17 proc. didesnė nei 2007-ųjų atitinkamą laikotarpį (8 pav.).

2008 metų sausio–balandžio mėnesiais vidutinė mažmeninė kiaulienos su kaulu kaina buvo 27 proc. didesnė nei tą patį 2007-ųjų laikotarpį (9 pav.).

5 lentelė / Table 5

**Kai kurių kiaulienos gaminių mažmeninės kainos Lietuvoje
2007 ir 2008 metų gegužės mėnesį, Lt/kg**
Retail prices of selected pork products in Lithuania in May 2007 and 2008, Lt/kg

Gaminio pavadinimas <i>Products</i>	Vidutinė kaina / <i>Average price</i>		
	2007-05-17	2008-05-15	pokytis / <i>change</i> , %
Kumpis su kaulu / <i>Ham, with bone</i>	8,80	11,90	135,2
Kumpis be kaulo / <i>Ham, boneless</i>	10,91	14,59	133,7
Sprandinė / <i>Neck</i>	14,99	18,48	123,3
Nugarinė / <i>Tenderloin</i>	15,87	18,88	119,0
Šoninė / <i>Side</i>	8,81	11,99	136,1
Malta kiauliena / <i>Minced pork</i>	7,99	10,11	126,5

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Užsienio prekyba. Per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius įvežta 21,1 tūkst. t kiaulienos, arba 81 proc. daugiau nei per 2007-ųjų tą patį laikotarpį. Importuota už 115,8 mln. Lt. Daugiausia kiaulienos įvežta iš Lenkijos (49 proc.), Vokietijos (17 proc.), Suomijos ir Estijos (po 8 proc.).

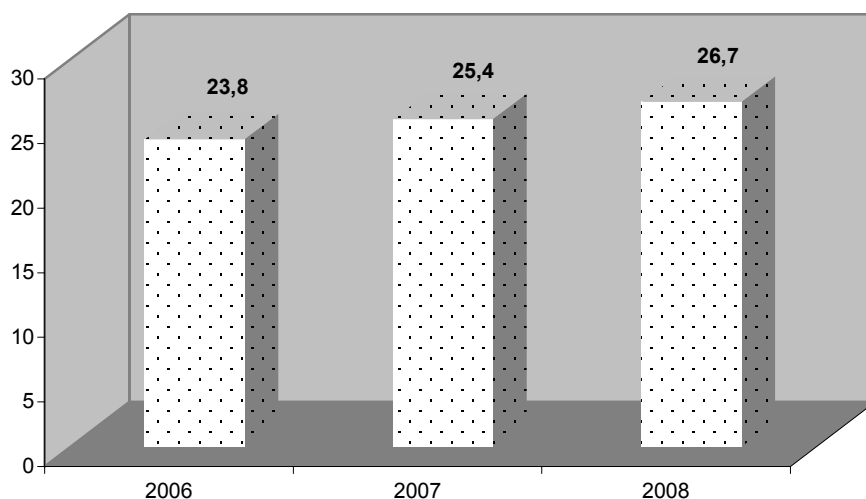
Iš šalies į Rusiją išvežta 90,5 tūkst. kiaulių už 35,4 mln. Lt (89 proc.). Tai du kartus daugiau nei per 2007 metų sausio–balandžio mėnesius. Kiaulienos eksportuota tik 1,1 tūkst. t.

PAUKŠTIENA / POULTRY MEAT

Vidaus rinka. Per 2008 metų sausio–gegužės mėnesius Lietuvoje supirkta ir paskersta 15,9 mln. paukščių, 6,3 proc. daugiau nei 2007-ųjų atitinkamu laikotarpiu (10 pav.). 87,6 proc. paskerstų paukščių – viščiukai broileriai.

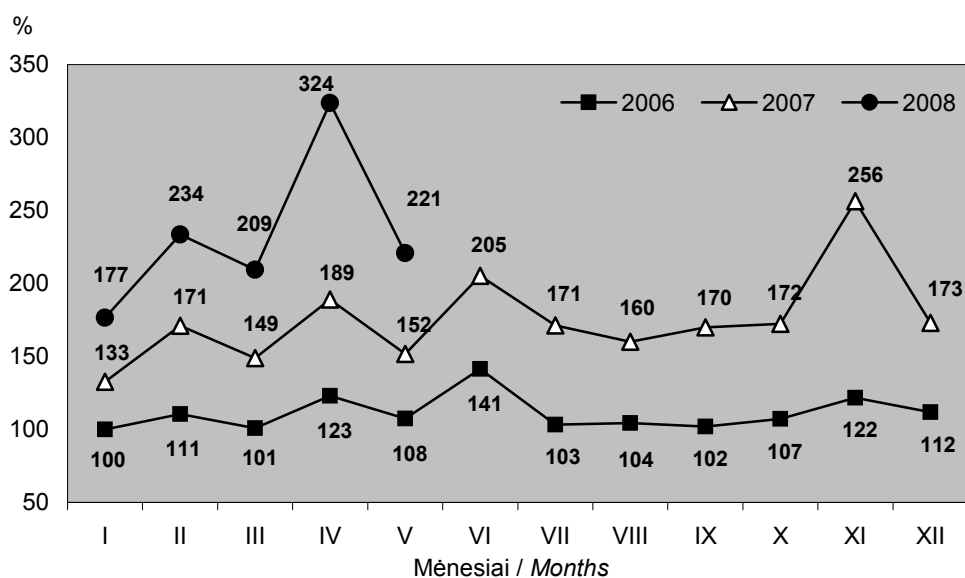
Brangstant pašariniams grūdams, Lietuvoje pastebimai išaugo ir paukščių lesalų kainos (11 pav.). 2008 metų sausio–gegužės mėnesiais jos buvo apie 47 proc. didesnės nei pernai tuo pačiu metu ir apie 115 proc. – nei 2006-aisiais.

Dėl minėtų priežasčių augo ir paukštienos kainos. Šiais metais vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina mūsų šalyje ėmė svyruoti ir gegužės mėnesį buvo beveik 2 proc. mažesnė nei sausį. Tačiau, palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, vištienos kaina 2008 metų sausio–gegužės mėnesiais buvo 15,5 proc. didesnė (12 pav.).

10 pav. Paukštienos supirkimas Lietuvoje 2006–2008 metų sausio–gegužės mėnesiais, tūkst. t
Figure 10. Quantities of poultry meat purchased in Lithuania in January–May 2006–2008, thou. t

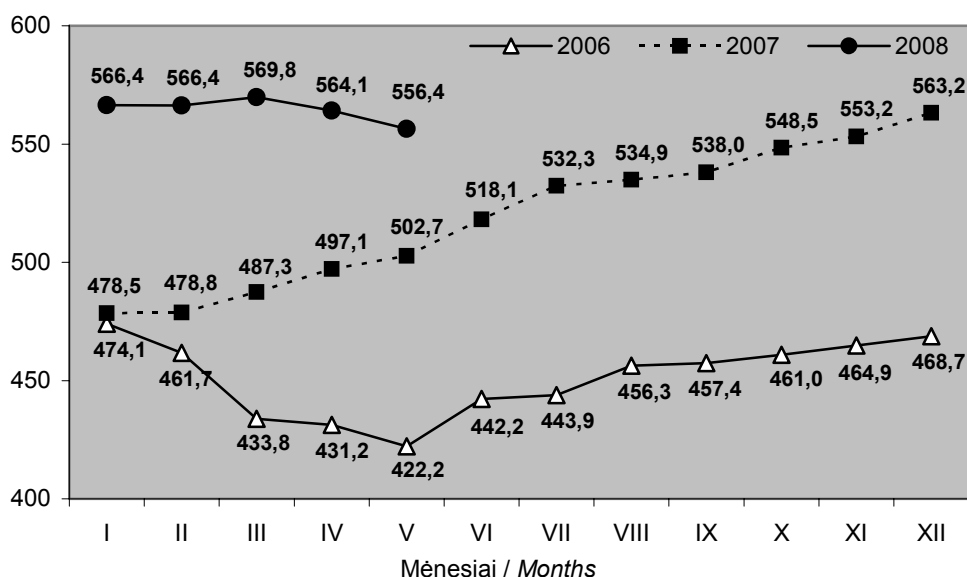
Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

11 pav. Kombinuotųjų pašarų paukščiams kainų pokyčiai Lietuvoje 2006–2008 metais, proc.

Figure 11. Changes in purchase prices of compound feeding stuffs for poultry in Lithuania in 2006–2008, per cent

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

12 pav. Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina Lietuvoje 2006–2008 metais, Lt/100 kg

Figure 12. Average producer price of chicken carcasses in Lithuania in 2006–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Lietuva buvo viena iš nedaugelio ES šalių, kur vištienos kainos 2008 metais mažėjo, o šių metų sausio–gegužės mėnesiais ES vištiena vidutiniškai pabrango apie 3,6 proc., labiausiai (23,8 proc.) – Lenkijoje. Tačiau lyginat 2008 metų pirmuosius penkis mėnesius su atitinkamu 2007-ųjų laikotarpiu, matyti, kad šios mėsos kaina didėjo beveik visose ES narėse, išskyrus Jungtinę Karalystę ir Ispaniją (6 lentelė).

6 lentelė / Table 6

**Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina ES valstybėse
2007 ir 2008 metų sausio–gegužės mėnesiais, Lt/100 kg**

Average sale-price of chicken carcasses in EU countries in January–May 2007 and 2008, Lt/100 kg

Šalis / Country	2007	2008	Pokytis, proc. Change, %
Jungtinė Karalystė / United Kingdom	494,22	462,00	93,5
Lenkija / Poland	443,52	477,65	107,7
Bulgarija / Bulgaria	427,33	557,00	130,3
Lietuva / Lithuania	488,90	564,62	115,5
Belgija / Belgium	552,25	577,90	104,6
Rumunija / Romania	567,35	584,64	103,0
Portugalija / Portugal	554,64	585,75	105,6
Ispanija / Spain	609,34	595,38	97,7

Šalis / Country	2007	2008	Pokytis, proc. Change, %
Malta / Malta	578,05	597,24	103,3
Nyderlandai / Netherlands	550,72	602,25	109,4
Slovakija / Slovakia	580,48	609,53	105,0
Airija / Ireland	588,88	611,42	103,8
Italija / Italy	639,60	651,50	101,9
Austrija / Austria	634,04	656,39	103,5
Vengrija / Hungary	595,89	668,55	112,2
Latvija / Latvia	564,17	683,86	121,2
Slovėnija / Slovenia	594,91	706,82	118,8
Švedija / Sweden	582,69	713,87	122,5
Estija / Estonia	588,07	717,89	122,1
Danija / Denmark	557,16	718,77	129,0
Čekija / Czech Republic	476,47	724,79	152,1
Graikija / Greece	649,42	731,29	112,6
Suomija / Finland	669,24	740,85	110,7
Prancūzija / France	652,56	760,12	116,5
Vokietija / Germany	700,60	790,69	112,9
Kipras / Cyprus	707,98	847,41	119,7
ES / EU	574,59	621,31	108,1

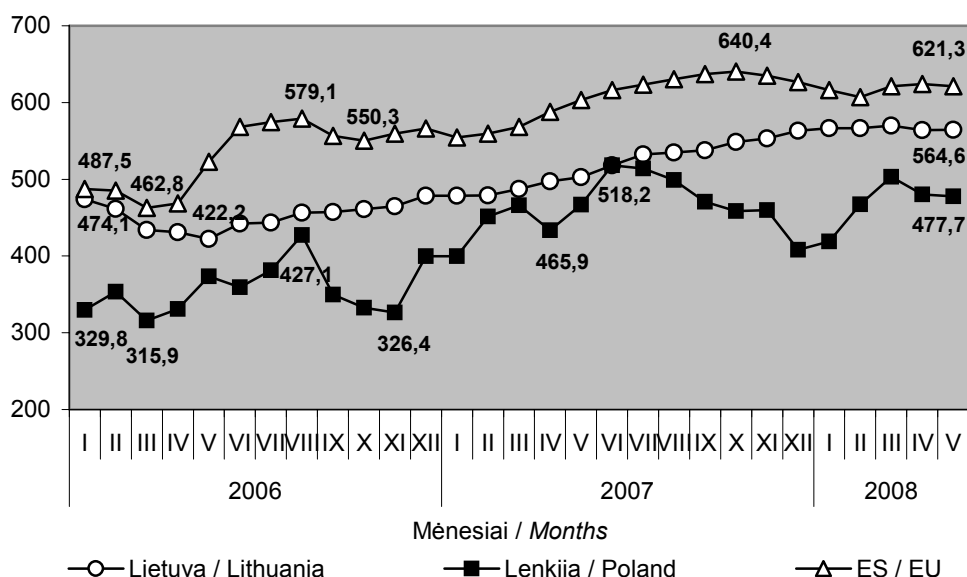
Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

Nepaisant nemažo vištienos brangimo, mūsų šalis vis dar išlaiko konkurencines pozicijas. Lietuviška vištiena 2008-ųjų sausio–gegužės mėnesiais kainavo 9,1 proc. mažiau nei vidutiniškai ES.

Lietuvos paukštienos rinkoje svarbi konkurentė – Lenkija, užimanti antrąją vietą pagal įvežamos paukštienos kiekį, jos vištienos kainos 2008 metų sausio–gegužės mėnesiais buvo 15,4 proc. mažesnės nei lietuviškos (13 pav.).

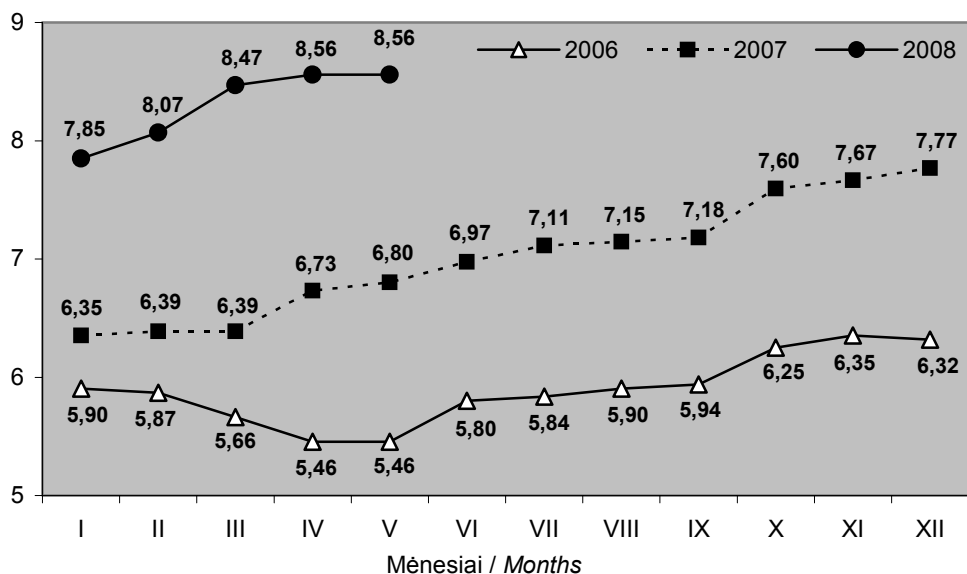
Mažmeninių vištienos kainų tendencijos Lietuvoje buvo labai panašios į didmeninių. Tik 2008 metų sausio–gegužės mėnesiais jos ne mažėjo, o išaugo 9 proc. Per 2008 metų pirmuosius penkis mėnesius, palyginti su 2007 metų atitinkamu laikotarpiu, mažmeninė išdarinėtų vištų kaina prekybos centruose pakilo 27,1 proc. (14 pav.).

Kaip ir ankstesniais metais, 2008-ųjų šešis pirmuosius mėnesius vištienos kaina turguose lenkė prekybos centrų kainą. Šįmet skirtumas siekė 8 proc. – maždaug 1,9 procentinio punkto mažiau nei prieš metus, arba 8 procentiniais punktais – nei 2006-aisiais. Taigi parduotuvėse ir turguose parduodamos vištienos kainos vienodėja.

13 pav. Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina Lietuvoje, Lenkijoje ir ES 2006–2008 metais, Lt/100 kg
Figure 13. Average sale-price of chicken carcasses in Lithuania, Poland and EU in 2006–2008, Lt/100 kg

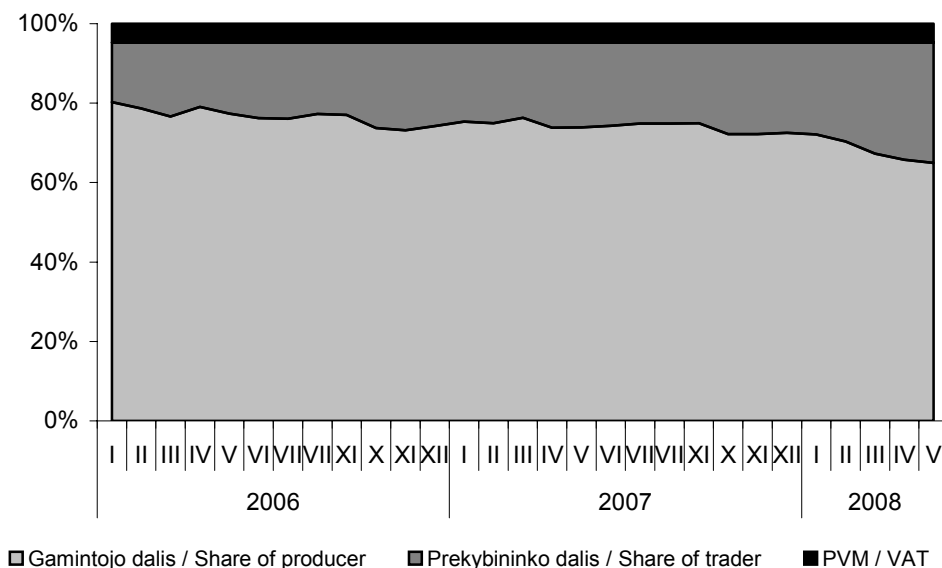
Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

14 pav. Mažmeninės vištienos kainos Lietuvos prekybos centruose 2006–2008 metais, Lt/kg
Figure 14. Retail prices of chicken meat in supermarkets in Lithuania in 2006–2008, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Paanalizavus vištienos mažmeninių kainų Lietuvoje sudėtį, matyti, kad gamintojo kaina didėja kur kas mažesniais tempais nei mažmeninė. 2008 metais gamintojo gaunama dalis nuo mažmeninės kainos yra pati mažiausia per visą tiriamąjį laikotarpį, nors mažmeninė kaina siekia rekordines aukštumas (15 pav.). Taigi iš didėjančių kainų labiausiai pelnosi prekybininkai.

15 pav. Vištienos mažmeninės kainos struktūra 2006–2008 metais, proc.

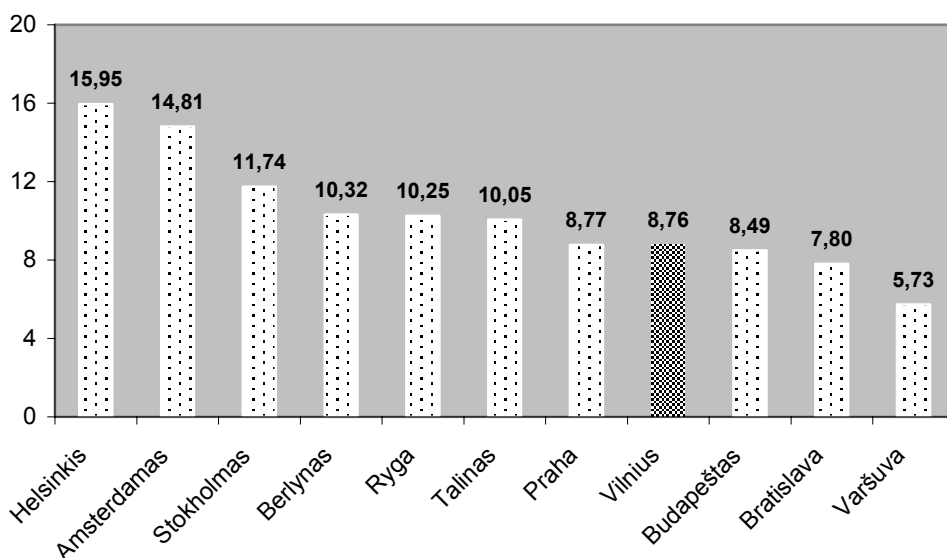
Figure 15. Structure of retail prices of chicken meat in 2006–2008, per cent

Šaltiniai: Statistikos departamento prie LRV duomenys; ŽŪMPRIS.

Nors Lietuvoje smarkiai didėja mažmeninės vištienos kainos, ši mėsa nėra pati brangiausia, palyginti su kitomis ES valstybėmis (16 pav.). Suomijos sostinėje kovo mėnesį vištiena kainavo 82 proc. brangiau nei Vilniuje, kaimynėse Latvijoje ir Estijoje – atitinkamai 17,0 ir 14,7 proc. daugiau. Tačiau Vilniuje ji beveik 53 proc. viršijo Varšuvos kainą.

Lietuvoje brangiausiai kainuoja kalakutų ir vištų krūtinėlės. Pastarųjų kaina 2008 metų sausio–birželio mėnesiais, remiantis ŽŪMPRIS duomenimis, buvo daugiau nei 42 proc. mažesnė už kalakutų krūtinėlių kainą. Tuo tarpu pigiausiai Lietuvos rinkoje galima įsigyti vištų sparnelių (7 lentelė).

Nors Lietuvoje pastebimai kyla paukštienos kainos, vartojimas nemažėja. Per 2008 metų sausio–balandžio mėnesius šalies vidaus rinkoje paukštienos ir jos gaminių parduota beveik tiek pat, kaip ir pernai atitinkamu laikotarpiu (17 pav.). Taip yra dėl augančio šalies gyventojų atlyginimo, kuris 2008 I ketvirtį, palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, vidutiniškai padidėjo 23,8 proc., ir siek tiek didesnės išlaidų dalies maistui.

16 pav. Mažmeninės vištienos kainos kai kurių ES valstybių sostinėse 2008 metų kovo mėnesį, Lt/kg
Figure 16. Retail prices of chicken meat in the capital cities of selected EU countries in March 2008, Lt/kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

7 lentelė / Table 7

**Kai kurių vištų dalių mažmeninės kainos Lietuvoje
 2007 ir 2008 metų sausio–birželio mėnesiais, Lt/kg**

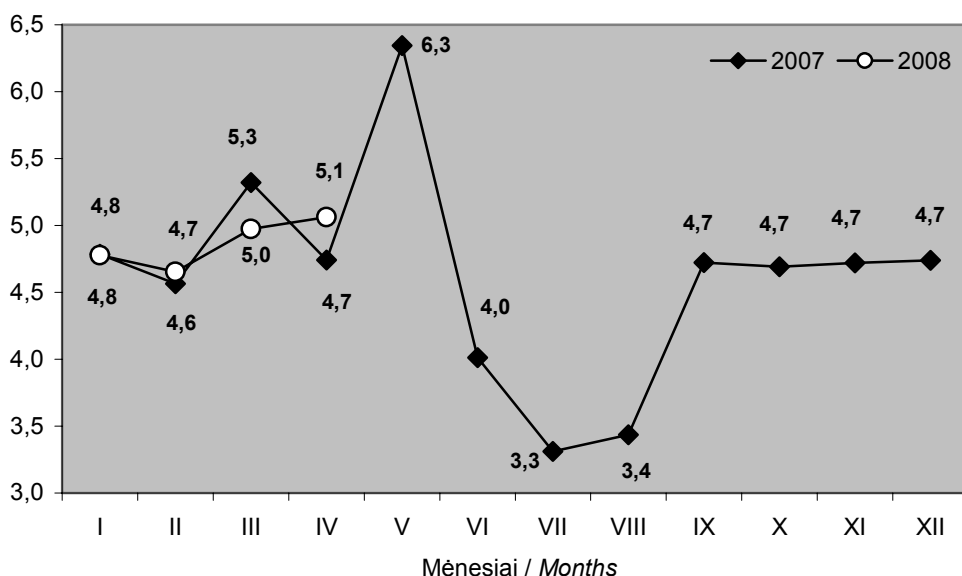
Retail prices of selected chicken parts in Lithuania in January–June 2007 and 2008, Lt/kg

Vištų dalys / Chicken parts	2007	2008	Pokytis, proc. Change, %
Šlaunelės / Thighs	7,05	9,65	136,9
Blauzdelės / Drumsticks	7,4	9,58	130,2
Krūtinėlės / Breasts	11,7	14,02	119,9
Sparneliai / Wings	6,1	8,14	133,9

Šaltinis: Žemės ūkio rūmų duomenys.

Užsienio rinka. 2008-aisiais, kaip ir daugelį pastarųjų metų, Lietuvos užsienio prekybos paukščių mėsa balansas buvo neigiamas. Per I šių metų ketvirtį paukštienos importas 72,6 proc. viršijo eksportą ir sudarė 33,7 proc. per minėtą laikotarpį Lietuvoje pagamintos paukštienos. 2008 metų I ketvirtį į Lietuvą įvežta 23,1 proc. daugiau paukštienos (7,2 tūkst. t) nei per tą patį laikotarpį 2007-aisiais. Vertine išraiška 2008 metais į Lietuvą minėtos mėsos buvo įvežta už 11,8 proc. didesnę sumą nei prieš metus.

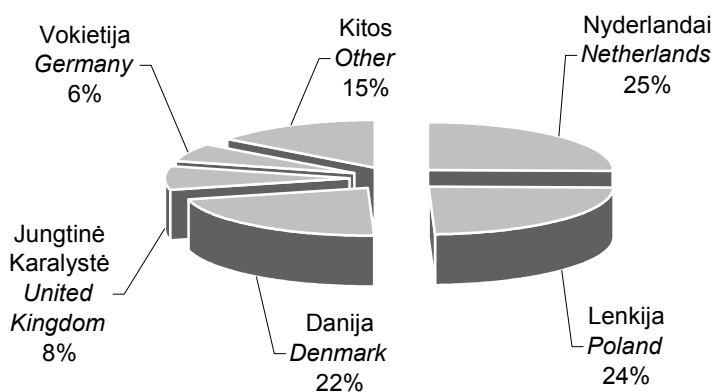
Didžiąją dalį paukštienos 2008 metais, kaip ir anksčiau, Lietuva įsivežė iš Nyderlandų (1,8 tūkst. t), Lenkijos (1,7 tūkst. t) ir Danijos (1,6 tūkst. t) (18 pav.). Likusią dalį mūsų šalis importavo iš dar 9 ES šalių.

17 pav. Paukštienos pardavimas Lietuvoje 2007 ir 2008 metais, tūkst. t

Figure 17. Sales of poultry meat in Lithuania in 2007 and 2008, thou. t

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

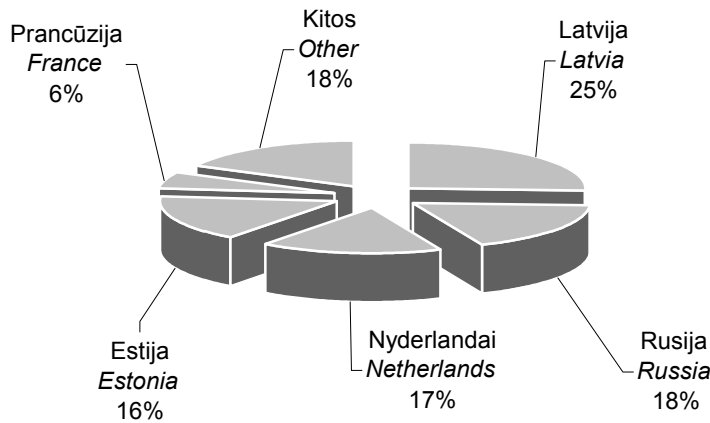
18 pav. Paukštienos importo struktūra 2008 metų I ketvirtį

Figure 18. Structure of poultry meat imports in the 1st quarter 2008

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

Didžiąją importuojamos paukštienos dalį 2008 metais sudarė vištiena (87,3 proc.). Nemažai įvežta kalakutienos (11,4 proc.). Kitų paukščių mėsos importas siekė vos 1,3 proc.

Per I šių metų ketvirtį eksportuota 5,1 proc. mažiau paukščių mėsos (4,2 tūkst. t) ir už 7,1 proc. mažesnę sumą nei 2007-aisiais tuo pačiu metu. Daugiausia Lietuva jos išvežė į nuolatines savo paukštienos rinkas – Latviją (1,1 tūkst. t), Nyderlandus ir Estiją (po 0,7 tūkst. t) (19 pav.). Nemažai paukštienos eksportuota į Rusiją (0,7 tūkst. t). Kita šios mėsos dalis išvežta į dar 9 šalis (8 ES šalis ir Kazachstaną).

19 pav. Paukštienos eksporto struktūra 2008 metų I ketvirtį
Figure 19. Structure of poultry meat exports in the 1st quarter 2008

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

Didžiąją išvežamos, kaip ir įvežamos, paukščių mėsos dalį 2008 metais sudarė vištiena (95,2 proc.), likusi teko kalakutienai (apie 4,8 proc.).

KIAUŠINIAI / EGGS

Vidaus rinka. Vištų dedeklių skaičius Lietuvoje ilgą laiką didėjo. Per pastaruosius metus smarkiai išaugus paukščių pašarų kainoms, kiaušiniai žymiai pabrango. Dėl šio kainų šuolio sumažėjo kiaušinių supirkimas, kuris privertė mažinti ir vištų dedeklių skaičių. 2008 m. sausio 1 d. jų buvo 1,7 proc. mažiau nei prieš metus. 2008 metų I ketvirtį, palyginti su 2007-ųjų atitinkamu laikotarpiu, kiaušinių surinkimo apimtys krito 9 proc. (1 pav.).

2008 metų sausio–gegužės mėnesiais supirkta 13,2 proc. mažiau kiaušinių nei tuo pačiu laikotarpiu 2007-aisiais (2 pav.). Ypač supirkimų apimtys krito balandžio mėnesį, palyginti su kovo mėnesiu – daugiau nei 55,7 proc., o su 2007-ųjų balandžiu – 53,2 proc. 2008 metų I ketvirtį Lietuvoje supirkta 57,7 proc. surinktų kiaušinių, o prieš metus – 59,4 proc.